

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupíčkové v právní věci žalobce: **F. G.**, zastoupen opatrovníkem Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje**, se sídlem Nádražní 2437/2, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 10. 2018, č. j. 17 A 145/2018 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému opatrovníkovi žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 1 600 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne ze dne 19. 9. 2018, č. j. KRPP-107434-13/ČJ-2018-030022, žalovaný rozhodl podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení doby zajištění za účelem správního vyhoštění o 90 dní, tj. celkem na 180 dní od okamžiku omezení osobní svobody.

II.

[2] Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu u Krajského soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 17. 10. 2018, č. j. 17 A 145/2018 - 31.

[3] V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že v případě žalobce je rozhodnutí o prodloužení jeho zajištění zcela namístě a řádně odůvodněné. Žalobce nerespektoval právní řád členských států Evropské unie ani České republiky a pobýval na území bez patřičného povolení k pobytu, navíc vědom si protiprávnosti svého jednání. Napadené rozhodnutí obsahuje náležité uvedení všech důvodů, pro které bylo zajištění žalobce prodlouženo i řádné odůvodnění výroku, jímž byla stanovena doba zajištění žalobce, přičemž obsahuje i předpokládaný úkon potřebný k realizaci vyhoštění. Napadené rozhodnutí je plně přezkoumatelné a není v rozporu s dotčenými ustanoveními správního řádu ani zákona o pobytu cizinců.

[4] Námitky žalobce, že se žalovaný nesprávně a nedostatečně zabýval překážkami jeho vyhoštění, pak krajský soud neshledal důvodnými. Posouzení realizovatelnosti vyhoštění žalobce v napadeném rozhodnutí je dostačující, přestože je toliko rámcové a předběžné. Daleko přísnější požadavky je třeba klást na odůvodnění přiměřenosti a realizovatelnosti v případě samotného rozhodnutí, na jehož základě k vyhoštění dojde. Příslušný správní orgán posuzoval existenci překážek vyhoštění v rozhodnutí, jímž bylo žalobci správní vyhoštění uloženo. V případě námitky odkazující se na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS, krajský soud konstatoval, že uvedená judikatura poukazuje na „pouhou“ povinnost správního orgánu dokázat alespoň potenciální možnost vyhoštění, což žalovaný zcela prokazatelně dokázal. Žalobcem uváděné důvody jeho vycestování z domovské země nemohou zvrátit skutečnost, že žalobce porušoval režim pobytu cizinců na území České republiky.

III.

[5] Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. a) a b) s. ř. s.

[6] Stěžovatel namítal, že žalovaný nesprávně zvážil realizovatelnost jeho vyhoštění s ohledem na eventuální hrozbu vážné újmy hrozící mu v Pákistánu. Žalovaný byl povinen alespoň s jistou mírou pravděpodobnosti vyloučit to, že vyhoštění stěžovatele je nerealizovatelné pro existenci vážného ohrožení jeho života. Uvedenými okruhy otázek ve vztahu k situaci stěžovatele byl žalovaný povinen se zabývat, a to zvláště s ohledem na konkrétní tvrzení, která stěžovatel při svém výslechu uvedl. Namísto toho, aby žalovaný výše uvedené povinnosti dostál a ve svém rozhodnutí se s předmětnými tvrzeními stěžovatele vypořádal dostatečným způsobem, pouze naprosto obecně a nepřezkoumatelně uvedl, že považuje účel zajištění za dosažitelný. Obdobně nesprávný názor pak zaujal krajský soud, podle něž není třeba vyhodnocovat individuální hrozby uváděné stěžovatelem. Napadené rozhodnutí žalovaného ani rozsudek krajského soudu tak nemohou pro svoji nezákonnost obstát.

pokračování

[7] Na základě výše uvedeného proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu i rozhodnutí žalovaného a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podstatou kasační stížnosti je přesvědčení stěžovatele, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil existenci vážné újmy hrozící mu při návratu do Pákistánu a krajský soud se nesprávně vypořádal se související žalobní námitkou.

[11] Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců „*v]ycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*“ Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje „*a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*“

[12] Stěžovatel v průběhu správního řízení do protokolu o podání vysvětlení ze dne 28. 6. 2018 uvedl, že v Pákistánu měl rodinné problémy. Měl strach o svůj život. Konkrétně se několikrát pohádal se svými bratřenci, a proto přišel do Evropy. Cílovou zemí byly Francie, Itálie nebo Španělsko. Do Evropy přicestoval bez cestovních dokladů přes Irán, Turecko a pak Řecko, kde pobýval asi jeden rok. Poté nelegálně překročil hranice do Srbska, kde byl asi sedm měsíců. Následně se pomocí převaděčů pokusil dostat do Německa, kde byl zadržen policií a vrácen do České republiky. Na území České republiky nemá žádné rodinné, ekonomické, kulturní či společenské vazby. Nedisponuje finančními prostředky k pobytu na území České republiky, následnému vycestování a zaplacení nákladů správního řízení. Nevlastní zde žádnou nemovitost či movitý majetek větší hodnoty. Do domovského státu nechce vycestovat, neboť má obavy ze svých bratranců, se kterými měl konflikt.

[13] Tím, jaké podmínky musí být splněny, aby správní orgán mohl rozhodnout o zajištění cizince, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS. Podle rozšířeného senátu „*[s]právní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění*

známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. (...) O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“

[14] Z obsahu spisového materiálu i ze samotného správního rozhodnutí vyplývá, že žalovaný posuzoval možnost realizace vyhoštění stěžovatele. Na str. 8 napadeného rozhodnutí žalovaný výslovně uvedl, že „[s]právní orgán se zabýval zhodnocením překážek správního vyhoštění, které jsou v současnosti známy, a které vyšly v řízení najevo. Tyto překážky správní orgán předběžně posoudil a učinil si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. (...) Jedinou překážkou, která v současné době brání realizování správního vyhoštění je, že se doposud nepodařilo Ředitelství služby cizinecké policie ověřit totožnost účastníka řízení a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu. ŘSCP komunikuje s Velvyslanectvím Pákistánské islámské republiky v Praze, které provádí kroky k ověření totožnosti účastníka správního řízení. Správní orgán se zabýval úvahou, zda existuje reálný předpoklad pro vyhoštění, tak jak to požaduje (mimo jiné) návratová směrnice a jak již judikoval ve svém rozsudku Nejvyšší správní soud a dospěl k závěru, že reálný předpoklad existuje. Jak již vyplývá z předchozích odstavců, je v současnosti správní vyhoštění realizovatelné.“ Žalovaný si rovněž v rámci řízení o správním vyhoštění vedeném pod č. j. KRPP-107433/ČJ-2018-030022 opatřil závazné stanovisko ministerstva vnitra ev. č. ZS43723, ze kterého vyplývá, že vycestování stěžovatele do Pákistánu je možné.

[15] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dále poukazuje na rozsudek ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 - 35, ve kterém soud reagoval na výše zmíněné usnesení rozšířeného senátu následovně: „[z] odůvodnění zmiňovaného rozhodnutí rozšířeného senátu je patrné, že směřuje především k situaci, kdy je teprve zahájeno řízení o správním vyhoštění a není dosud vydáno rozhodnutí ve věci samé (srov. zejm. bod 27, v němž rozšířený senát stanoví povinnost správního orgánu v řízení o zajištění „předběžně“ posoudit možné překážky správního vyhoštění). V nyní posuzované věci již bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 22. 10. 2012. Žalobu proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nepodal. Žalovaná proto nemusela činit pouze předběžný úsudek o možných překážkách vyhoštění stěžovatele, ale mohla vyjít z pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění.“ Právní závěry vyplývající z tohoto rozsudku lze vztáhnout na nyní posuzovanou věc, neboť i v případě stěžovatele bylo již vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění ze dne 19. 9. 2018, č. j. KRPP-107433-11/ČJ-2018-030022, které nabylo právní moci dne 21. 12. 2018.

[16] Naopak v této věci nelze aplikovat závěry vyplývající např. z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 236/2015 - 34, ze dne 20. 1. 2016, č. j. 1 Azs 275/2015 - 27, nebo ze dne 25. 2. 2016, č. j. 5 Azs 7/2016 - 22, podle kterých se správní orgán musí vypořádat s možnými překážkami realizace vyhoštění (vycestování) cizince podle § 179 odst. 1 a 2 písm. a), b) a c) zákona o pobytu cizinců podrobně a konkrétně. Je tomu tak proto, že stěžovatelé v uvedených věcech výslovně namítali překážky bránící jejich vyhoštění či zde byly objektivně známé skutečnosti nasvědčující existenci překážek pro vyhoštění. Naopak v nyní posuzované věci stěžovatel nenamítal, že

pokračování

by zde byly konkrétní překážky pro realizovatelnost správního vyhoštění (vycestování), resp. neuvedl ani žádné relevantní informace, ze kterých by mohl správní orgán dospět k závěru, že jej nelze vyhostit do země původu (stěžovatelem uváděné rodinné potíže nelze bez dalšího považovat za překážku vyhoštění). Rovněž správnímu orgánu ani soudu nebyly známy žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit existenci překážek. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že rozhodnutí o správním vyhoštění a aktuální závazné stanovisko ministerstva vnitra (při absenci konkrétních tvrzení nebo informací obecně známých, které by naznačovaly, že stěžovateli hrozí v zemi původu skutečné nebezpečí vážné újmy) představuje v nyní posuzované věci dostatečný podklad pro předběžné posouzení realizovatelnosti stěžovatelova vyhoštění, a proto jsou závěry žalovaného i krajského soudu správné. Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil námitce stěžovatele, že se žalovaný touto otázkou nezabýval vůbec, resp. nedostatečně.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[19] Ustanovenému opatrovníkovi stěžovatele Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby - převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] v celkové výši 1 000 Kč (§ 9 odst. 5 a § 7 bod 2 advokátního tarifu), k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy odměna ustanoveného opatrovníka činí částku ve výši 1 600 Kč. Tato částka mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu